

MỘT SỐ BIỆN PHÁP RÈN LUYỆN KỸ NĂNG PHÁT ÂM CHO SINH VIÊN NĂM NHẤT CHUYÊN NGÀNH TIẾNG ANH TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG THÁP

• ThS. Thái Thị Kim Diệu^(*)

Tóm tắt

Qua nghiên cứu thực trạng việc phát âm, khả năng phát âm của sinh viên năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Anh còn rất hạn chế cần được rèn luyện nhiều hơn. Nhiều biện pháp được áp dụng để giúp việc phát âm tốt hơn. Những biện pháp đạt hiệu quả cao là phân biệt sự khác nhau giữa hệ thống âm tiếng Anh và tiếng Việt, sử dụng các chương trình luyện âm trên mạng, luyện tập các âm khó và ghi âm bài đọc nhờ giảng viên nhận xét cách phát âm. Các biện pháp luyện phát âm được đề cập trong bài nghiên cứu đã góp phần rất lớn trong quá trình nâng cao kỹ năng phát âm của sinh viên năm thứ nhất Trường Đại học Đồng Tháp. Tất cả các biện pháp được áp dụng đều có chung một yêu cầu cần thiết là luyện tập thường xuyên để đạt hiệu quả cao.

Từ khóa: Nâng cao kỹ năng phát âm, rèn luyện.

1. Đặt vấn đề

Phát âm rõ ràng và chính xác rất quan trọng trong học tiếng Anh, đặc biệt là trong giao tiếp. Do sự khác biệt về hệ thống ngữ âm và cách phát âm của tiếng Anh và tiếng Việt, nên khi người Việt học tiếng Anh gặp rất nhiều khó khăn trong phát âm. Phát âm không đúng sẽ gây hiểu nhầm nội dung, dẫn đến không đạt được mục đích giao tiếp.

Ngay từ năm thứ nhất, sinh viên chuyên ngành tiếng Anh Trường Đại học Đồng Tháp được học môn “Ngữ âm thực hành”, môn học này giúp các em rèn luyện kỹ năng phát âm. Tuy nhiên, đa số sinh viên đều gặp rất nhiều khó khăn trong việc luyện tập phát âm đúng các âm tiếng Anh cũng như nâng cao kỹ năng phát âm. Chúng tôi đã cố gắng giúp các em rèn luyện để cải thiện việc phát âm của mình, nhưng theo đánh giá chung, việc phát âm của sinh viên tiến bộ không đáng kể. Ngoài ra, việc tự học, tự rèn luyện của sinh viên chưa cao. Chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu đề tài này với mục đích tìm ra thực trạng việc phát âm tiếng Anh của sinh viên và đề xuất một số giải pháp giúp các em khắc phục những khó khăn đó ngay từ đầu. Những biện pháp được đề cập trong bài viết là kết quả nghiên cứu đã được chúng tôi đưa vào dạy thực nghiệm đối với một số lớp và mang lại hiệu quả cao trong việc rèn kỹ năng phát âm cho sinh viên.

2. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu

2.1. Đối tượng nghiên cứu

Sinh viên năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Anh, Trường Đại học Đồng Tháp.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Thu âm bài đọc của 100 sinh viên năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Anh để tìm hiểu thực trạng việc phát âm của sinh viên.

Dựa vào kết quả khảo sát thực trạng phát âm, bài viết đề xuất một số biện pháp rèn luyện kỹ năng phát âm cho sinh viên đã được đề xuất.

Chọn ngẫu nhiên 20 sinh viên trong 100 sinh viên khảo sát để đánh giá sự tiến bộ và hiệu quả sau khi áp dụng các biện pháp rèn luyện phát âm đã đề xuất.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Thực trạng phát âm của sinh viên năm nhất chuyên ngành tiếng Anh Trường Đại học Đồng Tháp

Ở giai đoạn đầu, chúng tôi đã tiến hành ghi âm và ghi nhận những lỗi phát âm của 100 sinh viên năm thứ nhất, bao gồm 50 sinh viên khoá 2012-2016 và 50 sinh viên khoá 2013-2017. Kết quả chúng tôi ghi nhận được chia thành ba nhóm: nhóm 1 gồm những âm trong từ tiếng Anh sinh viên bỏ không phát âm, nhóm 2 gồm những phụ âm bị phát âm sai và nhóm 3 gồm những nguyên âm bị phát âm sai.

^(*) Khoa Sư phạm Ngoại ngữ, Trường Đại học Đồng Tháp.

Bảng 1. Những âm sinh viên phát âm sai

Các loại lỗi	Số sinh viên mắc lỗi	Phần trăm	
Những âm đã bị bỏ không đọc ở các vị trí khác nhau trong từ	(Initial): k (kl), f(fl), d(dr), th, p(pr), s(tr)	72/100	72%
	(Medial): s (st), p (pr)	55/100	55%
	(Final): k,f, s,t,d,l,n,v, ks, đz ,z , ʃ	100/100	100%
Những phụ âm đã bị phát âm sai và nhầm với âm khác	/s / for /ʃ , ʒ , ʒ /	70/100	70%
	/f,b/ for /p/	80/100	80%
	/z/ for /đz/	45/100	45%
	/t/ for /θ/	37/100	37%
	/g/ for /đz/	8/100	8%
	/tr/ for /ʃ/	5/100	5%
	/d/ for /ð/	31/100	31%
Những nguyên âm đã bị phát âm sai và nhầm với âm khác	/ɔ/ for /ɜ:/	67/100	67%
	/u:/ for /ʊ/	52/100	52%
	/e/ for /æ/	91/100	91%
	/ɔ:/ for /ɜ:/	34/100	34%
	/I/ for /i:/	99/100	99%
	/v/ for /ɔ:/	43/100	43%
	/v/ for /ɔ:/	11/100	11%
/e/ for /eI/	18/100	18%	

Dữ liệu ở bảng 1 cho thấy, phần lớn sinh viên mắc nhiều loại lỗi khác nhau trong phát âm tiếng Anh. Lỗi phổ biến nhất là bỏ âm khi đọc từ tiếng Anh và bỏ các âm cuối ở một số từ.

Các phụ âm / t, đz, ʒ, ʃ, ʒ, ð, θ, s, p, f/ gây nhiều khó khăn cho sinh viên khi phát âm. Hầu hết sinh viên không phân biệt được giữa âm /đz/ và âm /z/, giữa âm /s/ và âm /ʃ/, giữa âm /ʃ/ và âm /f/. Cặp âm / ð, θ/ cũng là cặp âm không dễ dàng phát âm và đa số sinh viên đều phát âm / ð / thành âm /d/ , âm / θ / thành âm /t/.

Sinh viên thường phát âm sai những âm /i:,v, ɔ: æ, ɜ:/ và phần lớn không biết cách phát các âm dài cũng như làm thế nào để phân biệt giữa các âm dài và các âm ngắn.

Sự khác biệt giữa hai hệ thống âm tiếng Anh và tiếng Việt là nguyên nhân chính của việc không phát một số âm trong từ tiếng Anh của người Việt. Tiếng Việt là ngôn ngữ đơn âm tiết, vì thế chúng ta không cần phải phát âm cụm phụ âm. Do đó, hầu hết sinh viên Việt Nam không thể phát âm đúng các từ có hai hoặc ba phụ âm đi liền

nhau. Ngoài ra, người Việt Nam không cần phải đọc âm cuối khi nói và đó chính là lý do vì sao sinh viên lại bỏ âm cuối. Hơn nữa, một số âm /đz, ʒ, ʃ, θ, ð / không có trong hệ thống âm của tiếng Việt nên gây ra nhiều khó khăn đối với người Việt khi học phát âm tiếng Anh, đặc biệt khi những âm này ở vị trí cuối từ.

Ngoài nguyên nhân khác biệt về hệ thống âm, sinh viên không được học kỹ về phát âm từ trường phổ thông mà chỉ đọc nhái theo giáo viên, không biết đúng hay sai cũng dẫn đến phát âm chưa chính xác.

Đồng thời, sinh viên thường phát âm sai các âm này phần nào liên quan đến tính thiếu cẩn thận và không chăm chỉ, không dành nhiều thời gian luyện tập khi gặp các âm khó.

Tóm lại, kết quả nghiên cứu cho thấy phần lớn sinh viên phạm lỗi phát âm ở tất cả các âm. Tuy nhiên, ở giai đoạn 2, chúng tôi chỉ nghiên cứu một số lỗi phát âm cơ bản nhất mà sinh viên thường phạm phải. Các lỗi được chia thành ba loại:

- Loại thứ nhất đề cập đến tất cả các nguyên

âm bao gồm nguyên âm dài và nguyên âm ngắn như / I, i:, ɒ, ɔ:æ, 3: /.

- Loại thứ hai gồm những âm dễ phát âm nhầm với những âm khác như / đʒ, ʒ, ʃ, ʒ, ð, θ, s, p, f /

- Loại thứ ba là việc bỏ âm khi phát âm có thể là phụ âm đầu, giữa hoặc cuối từ.

3.2. Một số biện pháp nâng cao khả năng phát âm của sinh viên

Hiện nay, tài liệu giảng dạy phát âm và những biện pháp nâng cao khả năng phát âm tiếng Anh được giới thiệu rất nhiều qua sách, báo, tạp chí và internet. Nhưng áp dụng biện pháp nào thích hợp với từng đối tượng và mang lại hiệu quả cao là điều rất quan trọng và cần thiết. Qua thực tế giảng dạy và nghiên cứu, chúng tôi đã tiến hành sử dụng nhiều phương pháp để giảng dạy nhằm nâng cao khả năng phát âm tiếng Anh của sinh viên. Tất cả các phương pháp đều ảnh hưởng tốt đến việc phát triển kỹ năng phát âm tiếng Anh của sinh viên, nhưng theo kết quả chúng tôi nghiên cứu và ghi nhận thì những phương pháp sau đây mang lại hiệu quả cao nhất. Sinh viên và giảng viên có thể áp dụng các biện pháp này trong quá trình giảng dạy và học tập giúp nâng cao kỹ năng phát âm tiếng Anh.

3.2.1. Học các âm tiếng Anh

Sinh viên phải nắm được hệ thống âm tiếng Anh và biết được sự khác biệt giữa hệ thống âm tiếng Anh và tiếng Việt. Bên cạnh đó, sinh viên phải học chữ cái ngữ âm và các ký tự đặc biệt gọi là ký hiệu phiên âm. Mỗi chữ cái ngữ âm có thể có nhiều ký hiệu phiên âm. Vì vậy, sinh viên phải biết được chữ cái nào sẽ phát được âm gì.

Ví dụ: chữ cái “O” phải được phát thành âm /ɒ/ hoặc âm /əʊ/, 2 chữ cái “ee” phải được phát thành âm /i:/.

3.2.2. Sử dụng các nguồn luyện phát âm chuẩn trên mạng

Ngoài sự hướng dẫn của giảng viên, sinh viên phải tự học thông qua các phương tiện hiện đại đang rất phổ biến hiện nay. Sinh viên có thể sử dụng các phần mềm học phát âm hoặc các chương trình dạy phát âm trên mạng như: “The sounds of American English” hay học phát âm qua chương trình “bbclearning English”. Qua các chương trình này, sinh viên có thể quan sát cách

phát âm chuẩn các âm tiếng Anh của người Anh hoặc người Mỹ. Trong các chương trình này, toàn bộ 44 âm tiếng Anh được hướng dẫn phát âm rất rõ và sinh viên cũng có thể quan sát kỹ hình dạng của môi, miệng, vị trí của lưỡi, răng khi phát âm. Điều này giúp sinh viên thực hành dễ dàng hơn. Đây cũng là cách giúp giải quyết khó khăn cho người học tiếng Anh trong điều kiện không có người bản xứ nói tiếng Anh / Mỹ chuẩn để luyện tập theo.

3.2.3. Luyện tập những âm khó nhất đối với sinh viên và phân biệt những âm dễ bị đọc nhầm với âm khác

Đa số sinh viên gặp khó khăn trong việc phát âm một số âm trong tiếng Anh do sự khác biệt giữa tiếng Anh và tiếng mẹ đẻ. Các bài tập luyện phát âm theo từng cặp từ nhỏ phát huy rất hiệu quả trong trường hợp này. Giảng viên giúp sinh viên luyện phát âm theo từng từ thay cho việc tập phát âm từng âm riêng lẻ.

Phải thực hành luyện tập các âm theo từng cặp để phân biệt được sự khác nhau giữa các cặp âm. Ví dụ như cặp âm /p/ và /b/ có cách phát âm giống nhau ở vị trí phát âm, cả hai đều có sự kết hợp giữa môi trên và môi dưới nhưng âm /p/ khi phát âm dây thanh không rung và hơi bật ra mạnh hơn so với âm /b/, luyện phát âm các cụm từ như “pit” - “bit”, “pride” - “bride”, “tap” - “tab”.

3.2.4. Ghi âm bài luyện phát âm và phối hợp sự đánh giá của giảng viên

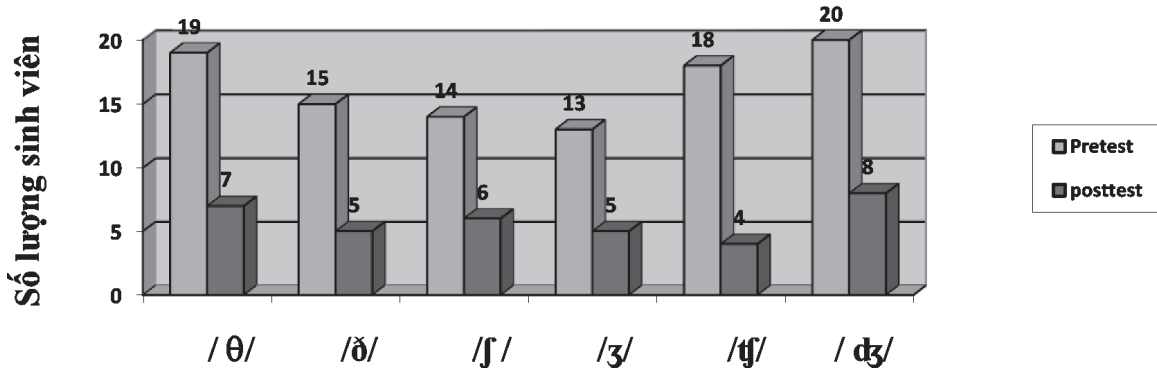
Sinh viên có thể thực hành luyện tập bằng cách ghi âm lại quá trình luyện tập hoặc quay video quá trình luyện tập của mình và đánh giá kết quả luyện tập. Khó khăn lớn nhất trong cách này là sinh viên không thể tự đánh giá được phát âm của mình, không biết mình phát âm đúng hay sai và trong điều kiện môi trường học tập không có người bản xứ để đánh giá thì vai trò của giảng viên giảng dạy rất cần thiết. Sinh viên có thể gửi bài luyện phát âm cho giảng viên nhận xét những âm chưa chính xác để sinh viên có thể chỉnh sửa. Chúng tôi đã thực hiện phương pháp này và thu được hiệu quả rất cao mặc dù phải đầu tư rất nhiều thời gian và công sức. Điểm yếu lớn nhất của sinh viên là không luyện tập phát âm, vì thế giảng viên nên nêu yêu cầu này vào

đề cương chi tiết môn học và lấy kết quả đánh giá làm điểm học phần.

4. Đánh giá kết quả áp dụng các biện pháp nâng cao khả năng phát âm của sinh viên năm nhất chuyên ngành tiếng Anh

Để xác định hiệu quả của các biện pháp nâng

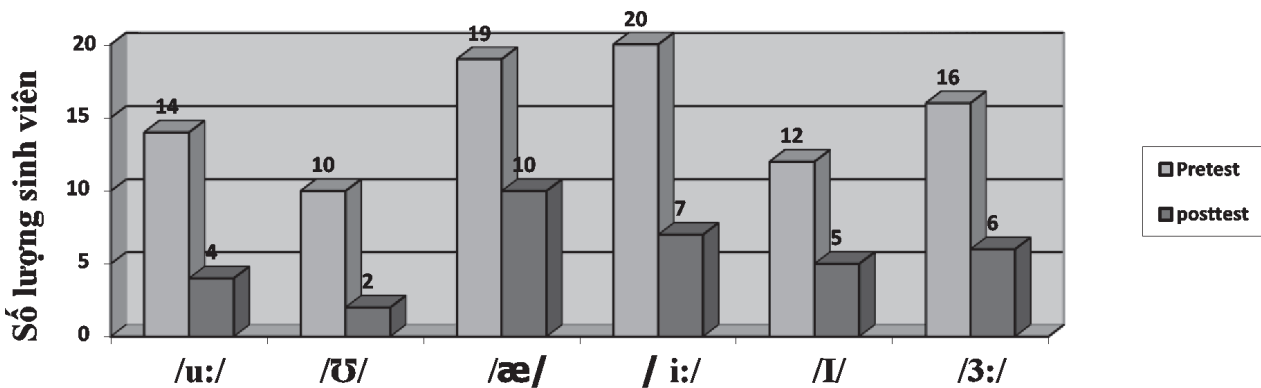
cao khả năng phát âm của sinh viên, hai bài kiểm tra trình độ phát âm của sinh viên đã được tiến hành trước và sau khi áp dụng các biện pháp nâng cao khả năng phát âm cho 20 sinh viên được chọn ngẫu nhiên trong số 100 sinh viên .

Biểu đồ 1. Sự tiến bộ của sinh viên khi phát âm các phụ âm nhóm 1

Kết quả của biểu đồ 1 chứng tỏ sinh viên tiến bộ rất nhiều sau khi áp dụng các biện pháp rèn luyện và tham gia thực hành. Âm /θ/ lần đầu 19 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 7. Âm /ð/ lần đầu 15 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 5. Âm /ʃ/ lần đầu 14 sinh viên phát âm

sai nhưng lần hai chỉ còn 6. Âm /ʒ/ lần đầu 13 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 5. Âm /tʃ/ lần đầu 18 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 4. Âm /dʒ/ lần đầu 20 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 8.

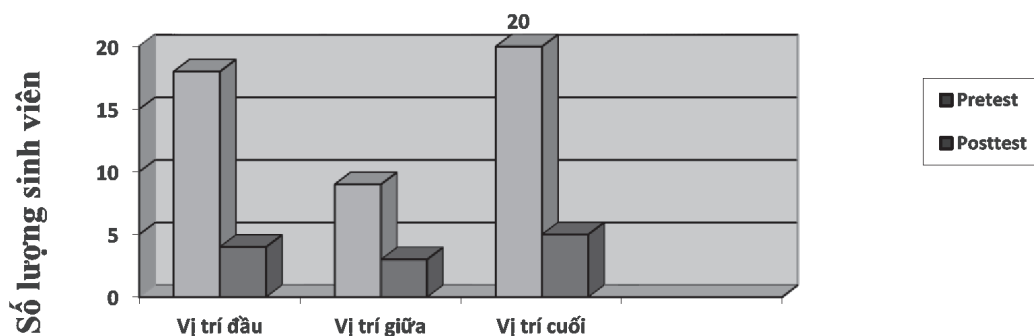

Biểu đồ 2. Sự tiến bộ của sinh viên khi phát âm các nguyên âm nhóm 2

Kết quả của biểu đồ 2 cũng khẳng định sự hiệu quả của việc áp dụng các biện pháp rèn luyện và tham gia thực hành phát âm các nguyên âm tiếng Anh. Âm /u:/ lần đầu 14 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 4. Âm /ʊ/ lần đầu 10 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 2.

Âm /æ/ lần đầu 19 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 10. Âm /i:/ lần đầu 20 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 7. Âm /ɪ/ lần đầu 12 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 5. Âm /ɜ:/ lần đầu 16 sinh viên phát âm sai nhưng lần hai chỉ còn 6.

Biểu đồ 3. Sự tiến bộ của sinh viên khi phát âm nhóm 3

Kết quả kiểm tra lần thứ nhất có 18 sinh viên không phát âm đầu nhưng lần thứ hai chỉ còn 4 sinh viên. Các âm ở vị trí giữa cũng được cải thiện, lần thứ nhất có 9 sinh viên không phát âm phụ âm ở giữa nhưng lần thứ hai chỉ còn 3 sinh viên. Các phụ âm ở vị trí cuối từ cũng cải thiện đáng kể, chỉ còn 5 trong số 30 sinh viên phạm lỗi. Kết quả trên chứng tỏ các biện pháp này đều mang lại hiệu quả cho việc phát các phụ âm ở đầu, giữa và cuối từ.

5. Kết luận

Nâng cao kỹ năng phát âm cho sinh viên là

nhu cầu cần thiết đối với tất cả sinh viên nói chung và sinh viên năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Anh nói riêng vì phát âm đúng sẽ hỗ trợ rất nhiều cho việc phát triển các kỹ năng khác, đặc biệt là kỹ năng nghe và kỹ năng nói. Các biện pháp như học các âm và hệ thống âm tiếng Anh/Việt, sử dụng các nguồn tài liệu trên mạng, luyện các cặp âm hay ghi âm bài đọc và nhờ giảng viên chỉnh sửa sẽ thật sự cần thiết cho việc nâng cao kỹ năng phát âm của sinh viên./.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Avery, P., & Ehrlich, S. (1992), *Teaching American English pronunciation*, Oxford University Press, Oxford.
- [2]. Brown, A. (1995), "Minimal Pairs: Minimal importance?", *ELT Journal*, vol.26, no.1, pp. 49-52.
- [3]. Cathy, M. (1978), *The Teaching of Pronunciation (pp. 6)*, CUP.
- [4]. Celce-Murcia, M., Brinton, D., & Goodwin, J. (1996), *Teaching pronunciation: Reference for teachers of English to speakers of other languages*, Cambridge University Press, Cambridge.
- [5]. Dan, C. (2006), "How can I improve my student's pronunciation?" Report submitted to China's Experimental Centre for Educational Action Research in Foreign Languages Teaching, June 2006, Guyuan, Ningxia.
- [6]. Hoang Thi Quynh Hoa (1965), *A phonological contrastive study of Vietnamese and English*, A thesis in English Submitted to the Graduate Faculty of Texas Technological College in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of, MASTER OF ARTS, Retrieved July 10, 2009 from the World Wide Web: <http://www.docjax.com/document/view.shtml?id=350568&title=A%20PHONOLOGICAL%20CONTRASTIVE%20STUDY%20OF%20VIETNAMESE%20AND%20ENGLISH%20by%20>
- [7]. Marks, J. (2007), "English Pronunciation in Use Elementary", CUP.
- [8]. Nguyen Thi Thu Thao (2007), "Difficulties for Vietnamese when pronouncing English Final consonants", <http://dalea.du.se/theses/?itemId=2915>.
- [9]. UIRF (1954), "Phonetics: The Sounds of American English", Retrieved June 15, 2009 from the World Wide Web <http://www.uiowa.edu/~acadtech/phonetics/english/frameset.html>.

METHODS TO IMPROVE ENGLISH PRONUNCIATION FOR THE FIRST-YEAR ENGLISH MAJORS AT DONG THAP UNIVERSITY

Summary

The results of the study on the current pronunciation of the first year English majors at Dong Thap University showed that their English pronunciation is limited and needs more practice. Many methods were applied to improve their pronunciation. The efficient ones include distinguishing the differences between the English and Vietnamese phonology, the online pronunciation practice, more practices on difficult sounds and feedback from the teachers about errors in the recorded passages. These practice methods do play an important part in improving the first year majors' pronunciation. Practicing regularly is the essential requirement for all the methods to obtain good pronunciation.

Keywords: Improving pronunciation, practice.